

TRUNG T

CK.0000060229

RIỂN

TRUNG TÂM TƯ VẤN PHÁT TRIỂN
VIỆN KHOA HỌC XÃ HỘI VÙNG NAM BỘ

Chủ biên: **BÙI THẾ CƯỜNG** và **SOLVAY GERKE**

NƯỚC

là nguồn chiến lược:

Đồng bằng sông Cửu Long

YÊN
IÊU

078

NHÀ XUẤT BẢN TỪ ĐIỂN BÁCH KHOA

Biên mục trên xuất bản phẩm của Thư viện Quốc gia Việt Nam

Nước là nguồn chiến lược: Đồng bằng Sông Cửu Long / Bùi Thế Cường, Solvay Gerke (ch.b.), Gabi Waibel...; Dịch: Nguyễn Tuấn Sinh...

- H. : Từ điển Bách khoa, 2013. - 443tr. : minh họa : 21cm

Thư mục cuối mỗi bài

ISBN 9786049006692

1. Tài nguyên nước 2. Đồng bằng Sông Cửu Long

333.910095978 - dc14

TBB0098p-CIP

TRUNG TÂM NGHIÊN CỨU PHÁT TRIỂN
ĐẠI HỌC BONN

TRUNG TÂM TƯ VẤN PHÁT TRIỂN
VIỆN KHOA HỌC XÃ HỘI VÙNG NAM BỘ

Chủ biên: BÙI THẾ CƯỜNG và SOLVAY GERKE

NƯỚC LÀ NGUỒN CHIẾN LƯỢC: Đồng bằng sông Cửu Long

NHÀ XUẤT BẢN TỪ ĐIỂN BÁCH KHOA

MỤC LỤC

Trang

Lời giới thiệu

Solvay Gerke
Bùi Thế Cường 7

Quản lý nhà nước trong quá trình chuyển đổi: tìm hiểu về quản lý tài nguyên nước ở Việt Nam

Gabi Waibel
Nguyễn Tuấn Sinh dịch 13

Tín dụng vi mô dành cho việc cung cấp nước sạch và vệ sinh nông thôn tại Đồng bằng sông Cửu Long - thực hiện chính sách giữa nhu cầu nước sạch và "nhà vệ sinh sạch đẹp"

Nadine Reis-Peter P. Mollinga
Lê Thị Hạnh dịch 136

Quy hoạch hệ thống đô điều: lý thuyết và thực hành tại thành phố Cần Thơ, Việt Nam

Phạm Công Hữu - Eckart Ehlers
Saravanan V. Subramanian
Lê Thị Hạnh dịch 190

Phân tích nhóm chiến lược

Hans Dieter Evers - Solvay Gerke
Trần Nguyễn Kim Thi dịch
Trần Hữu Quang hiệu đính 242

Tiến trình hình thành nhóm chiến lược tại Đồng bằng sông Cửu Long - Sự phát triển của một xã hội thủy lợi hiện đại

*Hans Dieter Evers
Simon Benedikter
+ Bùi Đức Kính dịch* 276

Tri thức là một nhân tố sản xuất: thiết kế cấu trúc tri thức vì sự phát triển

Hans Dieter Evers 330

Cảnh quan tri thức nổi bật: cụm tri thức tại thành phố Hồ Chí Minh và Đồng bằng sông Cửu Long

*Hans Dieter Evers
Tatjana Bauer* 365

Tri thức địa phương là nguồn chiến lược: ngư nghiệp trong vùng ngập lũ theo mùa tại Đồng bằng sông Cửu Long

*Solvay Gerke
Judith Ehlert* 406

LỜI GIỚI THIỆU

Cuốn sách bạn đang cầm trên tay là một trong những kết quả của một dự án hợp tác quy mô và dài hạn giữa Chính phủ Cộng hòa Liên bang Đức và Chính phủ Cộng hòa Xã hội chủ nghĩa Việt Nam. Dự án có tên gọi "Hệ thống thông tin liên quan đến nước nhằm phát triển bền vững Đồng bằng sông Cửu Long" (Water-Related Information System for the Sustainable Development of the Mekong Delta, Vietnam - WISDOM).

Cùng tham gia hoạt động trong Dự án có tới 18 cơ quan nghiên cứu của Đức và Việt Nam. Điều phối viên phía Đức là Trung tâm Không gian Đức (German Aerospace Center, DRL). Điều phối viên phía Việt Nam là Viện Khoa học Thủy lợi miền Nam (SIWRR). Mục tiêu Dự án là cung cấp cơ sở dữ liệu về nước, thủy lợi, khí hậu và kinh tế-xã hội của Đồng bằng sông Cửu Long. Tuy nhiên, một cơ sở dữ liệu, cho dù chất lượng đến thế nào, không tự động tạo ra sự cải thiện trong quản lý. Một trong những mục tiêu chính của WISDOM là tăng cường dòng trao đổi thông tin liên quan đến nước giữa các tổ chức nghiên cứu thuộc những ngành chuyên môn khác nhau, và giữa các tổ chức nghiên cứu với các cơ quan quản lý.

Trong khuôn khổ WISDOM, Viện Khoa học xã hội vùng Nam Bộ (SISD) thuộc Viện Khoa học xã hội Việt Nam và Trung tâm

NUỚC LÀ NGUỒN CHIẾN LƯỢC

ngiên cứu Phát triển (ZEF) thuộc Đại học Bonn, đã cùng nhau phân tích khía cạnh thể chế và xã hội của nước và quản lý nước với tính cách là một nguồn lực chiến lược.

Mọi hoạt động quản lý đất và nước đều tác động mạnh đến những nhóm người, những vùng đất, đến cách sử dụng và chất lượng của nguồn đất và nước. Ngược lại, các nhóm dân cư lại có những ưu tiên và nhu cầu khác nhau đối với tri thức về đất và nước mà nó có thể giúp họ cải thiện sinh kế của mình. Chính vì vậy, nên một mục tiêu của Dự án là nghiên cứu về tác động kinh tế-xã hội của quản lý nước trong vùng, về sự đa dạng của sinh kế, về việc chúng bị định hình bởi những thay đổi khí hậu, nhân khẩu, và chính trị-xã hội.

Đội nghiên cứu Đức-Việt vẫn còn đang nỗ lực trên con đường tìm tòi và thấu hiểu. Nhưng với cuốn sách này, chúng tôi hy vọng mang về cho bạn đọc vài kết quả nghiên cứu đầu tiên về Đồng bằng sông Cửu Long, một vùng đất đẹp đẽ nhưng đầy gian khó của nhân dân Việt Nam.

SOLVAY GERKE

*Giáo sư Tiến sĩ, Trung tâm Nghiên cứu Phát triển
Đại học Bonn*

BÙI THẾ CƯỜNG

*Giáo sư Tiến sĩ, Trung tâm tư vấn phát triển Viện Khoa học xã
hội vùng Nam Bộ
Viện Hàn lâm Khoa học xã hội Việt Nam*

BẢNG VIẾT TẮT

ADB	Ngân hàng Phát triển châu Á (Asian Development Bank)
AUSAID	Cơ quan Phát triển Quốc tế Ôxtrâyliia (Australian Government's Overseas Aid)
CCFSC	Ban Chỉ huy Phòng chống Lụt bão Trung ương (Central Committee for Flood and Storm Control)
CERWASS	Trung tâm Nước sạch và Vệ sinh Môi trường Nông thôn (Centre for Rural Clean Water Supply and Sanitation)
CG	Nhóm tư vấn (Consultant Group)
CPV	Đảng Cộng sản Việt Nam (Communist Party of Vietnam)
DANIDA	Cơ quan Phát triển Quốc tế Đan Mạch (Danish International Development Agency)
DARD	Sở Nông nghiệp và Phát triển Nông thôn (Department of Agriculture and Rural Development)
DHA	Ban Phụ trách Các vấn đề Nhân đạo (Department of Humanitarian Affairs)
DONRE	Sở Tài nguyên và Môi trường (Department of Natural Resources and Environment)
DOST	Sở Khoa học và Công nghệ (Department of Science and Technology)
DOSTE	Sở Khoa học, Công nghệ và Môi trường (Department of Science, Technology and Environment) nay đổi thành Sở Khoa học và Công nghệ (DOST)
DPI	Sở Kế hoạch và Đầu tư (Department of Planning and Investment)
DWRM	Vụ Quản lý Tài nguyên Nước (Department of Water Resources Management) (trực thuộc Bộ Tài nguyên và Môi trường - MONRE)

NUỚC LÀ NGUỒN CHIẾN LƯỢC

ECAFE	Ủy ban châu Á và Viễn Đông của Liên hiệp quốc (UN Commission for Asia and the Far East)
FIPI	Viện Điều tra Quy hoạch Rừng Nam Bộ (Southern Institute of Forestry Inventory and Planning)
GoV	Chính phủ Việt Nam (Government of Vietnam)
IDMC	Công ty Quản lý Cấp thoát nước (Irrigation and Drainage Management Company)
IEC	Thông tin, Giáo dục và Truyền thông
IESD	Viện Năng lượng và Phát triển Bền vững (Institute of Energy and Sustainable Development)
ISPONRE	Viện Chiến lược, Chính sách Tài nguyên và Môi trường (Institute of Strategy and Policy on Natural Resources and Environment)
IWRM	Quản lý Tổng hợp Tài nguyên nước (Integrated Water Resources Management)
IWRP	Viện Quy hoạch Thủy lợi (Institute for Water Resources Planning)
IWRR	Viện Nghiên cứu Tài nguyên nước (Institute of Water Resources Research)
LEP	Luật bảo vệ Môi trường (Law on Environmental Protection)
LWR	Luật Tài nguyên nước (Law on Water Resources)
MARD	Bộ Nông nghiệp và Phát triển Nông thôn (Ministry of Agriculture and Rural Development)
MDG	Mục tiêu Phát triển Thiên niên kỷ (Millennium Development Goal)
MWR	Bộ Thủy lợi (Ministry of Water Resources) (đã giải thể)
MOFI	Bộ Thủy sản (Ministry of Fisheries) đã nhập với Bộ Nông nghiệp và Phát triển Nông thôn năm 2007
MOH	Bộ Y tế
MOHA	Bộ Nội vụ (Ministry of Home Affairs)
MOI	Bộ Công Thương (Ministry of Industry and Trade)
MONRE	Bộ Tài nguyên và Môi trường (Ministry of Natural Resources and Environment)